

Besluit Verlenen vergunning

Datum
6 januari 2021

Zaaknummer
2019-002094

Onderwerp
Wet natuurbescherming -
gebiedsbescherming

Inlichtingen bij
Provincieloket
026 359 99 99
post@gelderland.nl

Blad
1 van 14

De heer G.G. van Zadelhoff
Tondensestraat 4
6975 AB TONDEN

Locatie
Tondensestraat 4 te Tonden

Gemeente
Brummen

Activiteit
Wijzigen melkrundveehouderij

Beste meneer Van Zadelhoff,

Op 11 februari 2019 heeft u een aanvraag bij ons ingediend voor een vergunning
Wet natuurbescherming voor de Tondensestraat 4 te Tonden. Hierbij ontvangt u een definitief
besluit over bovengenoemde aanvraag.

Definitief besluit
Wij verlenen u deze vergunning.

Er zijn nieuwe AERIUS-berekeningen en plattegrondtekening aangeleverd. In deze berekeningen
zijn enkele wijzigingen aangebracht ten opzichte van de AERIUS-berekeningen die zijn toegevoegd
aan het ontwerpbesluit. De wijzigingen hebben betrekking op de transportbewegingen in de
vergunde situatie en de dieraantallen in de aangevraagde situatie. Verder worden de melkkoeien in
de aangevraagde situatie niet langer beweid. De wijzigingen in de aangevraagde situatie zijn ook
aangepast in de plattegrondtekening.

U ontvangt nu het definitieve besluit. Wij publiceren dit besluit op www.overheid.nl. Diegenen die
een zienswijze hebben ingediend, kunnen in beroep gaan tegen het besluit.

De bijlagen zijn onderdeel van dit besluit

Bijlage 1 bevat een toelichting op ons besluit. Ook zijn de voorschriften van deze vergunning
beschreven in de bijlage. Neem alle bijlagen goed door.

Markt 11 | 6811 CG Arnhem
Postbus 9090 | 6800 GX Arnhem

026 359 99 99
post@gelderland.nl
www.gelderland.nl

BNG Bank Den Haag
NL74BNGH0285010824
BIC-code BNG Bank: BNGHNL2G

Btw-nummer: NL001825100.B03
KvK-nummer: 51468751

provincie
Gelderland

Datum

6 januari 2021

Zaaknummer

2019-002094

Blad

2 van 14

Meer informatie

Heeft u nog vragen? Kijk daarvoor op [gelderland.nl](http:// gelderland.nl). U kunt ook contact opnemen met het Provincieloket via telefoonnummer 026 359 99 99. Houdt u het zaaknummer van deze brief bij de hand. We kunnen u dan sneller helpen.

Met vriendelijke groet,
namens Gedeputeerde Staten van Gelderland,

Chris Steenmeijer
Afdelingsmanager Vergunningverlening en Handhaving

Documentnummer(s) inzage stukken:

- 02998001, 03287784, 03310610

Bijlagen

- Bijlage 1 – Toelichting en voorschriften
- Bijlage 2 – AERIUS-berekeningen
  - Verschilberekening (kenmerk RszMZfoU5hfy, datum 28 december 2020)
  - Beoogde situatie (kenmerk S1DdaBGzt4aE, datum 28 december 2020)

Beroep

Belanghebbenden kunnen binnen zes weken na de dag waarop het besluit ter inzage is gelegd hiertegen een beroepschrift indienen bij de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem). Zij die partij zijn in de hoofdzaak kunnen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Gelderland (Postbus 9030, 6800 EM Arnhem) een verzoek indienen om een voorlopige voorziening te treffen.

Voor individuele burgers (niet voor advocaten en ook niet voor gemachtigden namens een bedrijf of een organisatie) bestaat de mogelijkheid digitaal beroep of een verzoek om een voorlopige voorziening in te dienen. Meer informatie kunt u vinden op www.rechtspraak.nl.

Voor het behandelen van een verzoek om een voorlopige voorziening wordt griffierecht geheven. Over de hoogte en de wijze van betaling van het griffierecht kunt u informatie verkrijgen bij de rechtbank Gelderland via telefoonnummer (088) 361 2000 of op www.rechtspraak.nl.

BIJLAGE 1

1 Toelichting

De opbouw van de vergunning is als volgt:

- Allereerst wordt de *aangevraagde activiteit* toegelicht;
- Daarna volgen de *voorschriften* en de *procedure*;
- Vervolgens is het *beoordelingskader* toegelicht;
- Onder het kopje '*beoordeling*' wordt de onderbouwing van het besluit gegeven;
- Onder het kopje '*zienswijzen*' worden de binnengekomen zienswijzen behandeld;
- De beslissing wordt afgesloten met een *conclusie* en de *juridische grondslagen*.

1.1 Omschrijving activiteiten

Op 11 februari 2019 hebben wij uw aanvraag voor een vergunning in het kader van hoofdstuk 2 van de Wet natuurbescherming ontvangen voor de locatie Tondensestraat 4 te Tonden. De veebezetting wordt gewijzigd. De varkenstak wordt stopgezet en er worden enkel nog melkkoeien en vrouwelijk jongvee gehouden.

De afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Landgoed Brummen' is 630 meter.

2 Voorschriften

U bent verplicht om zich aan de volgende voorschriften te houden:

1. Een (digitale) kopie van deze vergunning met de bijbehorende AERIUS-bijlage (bijlage 2) met kenmerk RszMZfoU5hfy en S1DdaBGzt4aE moet aanwezig zijn op de plaats waar de activiteiten worden uitgevoerd. Het is verplicht om deze te tonen op verzoek van bevoegde toezichthouders en opsporingsambtenaren.
2. Het project waarvoor deze vergunning is verleend moet binnen drie jaar na het onherroepelijk worden van dit besluit zijn gerealiseerd.
3. Wilt u deze vergunning overdragen? U bent verplicht om daar toestemming voor te vragen aan provincie Gelderland. Dien een verzoek in via post@gelderland.nl en vermeld het zaaknummer dat boven deze brief staat: 2019-002094.
4. U bent zelf verantwoordelijk voor het verkrijgen van eventueel benodigde ontheffingen, vergunningen of toestemmingen op grond van andere wet- en regelgeving.

3 Procedure

Op deze vergunningaanvraag is afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht van toepassing verklaard.

3.1 Historie vergunningverlening

Voor dit bedrijf is niet eerder een vergunning of een verklaring van geen bedenkingen (vvgb) voor de Wet natuurbescherming verleend.

Er is voor aanwijzing van de Natura 2000-gebieden een milieutoestemming verleend. De milieuvergunde situatie is een Hinderwetvergunning van 12 februari 1980. Dit is tevens de milieuvergunde situatie met de laagste ammoniakemissie.

3.2 Soortenbescherming

Dit besluit geldt alleen voor gebiedsbescherming. Het is mogelijk dat u ook een ontheffing moet aanvragen voor beschermde soorten. Dit kunt u laten bepalen met een quickscan soortenbescherming. Als u een ontheffing nodig heeft, kunt u deze bij de provincie aanvragen.

3.3 Houtopstanden

Als er bomen of houtopstanden worden gekapt die beschermd zijn op grond van de Wet natuurbescherming dan dient er een kapmelding te worden gedaan en moet de houtopstand worden herplant.

3.4 Overeenstemming andere provincies

De effecten van stikstofdepositie hebben ook invloed op Natura 2000-gebieden die in andere provincies liggen. Deze vergunning wordt verleend in overeenstemming met Gedeputeerde Staten van Drenthe, Fryslân, Limburg, Overijssel en Utrecht.

4 Beoordelingskader

Deze aanvraag heeft betrekking op de effecten van stikstof op verschillende Natura 2000-gebieden.

4.1 Bepalen vergunningplicht

Indien er Natura 2000-gebieden zijn waar de stikstofdepositie in de beoogde situatie boven de kritische depositie grenswaarde (0,00 mol N/ha/j) ligt, zijn onder dergelijke omstandigheden significant negatieve effecten niet op voorhand uit te sluiten zodat een passende beoordeling is vereist.

Bij ons besluit betrekken we ook eventuele effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland. Voor de beoordeling van een toename sluiten wij aan bij de Duitse manier van beoordelen. Volgens de Duitse overheid is er geen sprake van een negatief effect als de toename van stikstofdepositie lager is dan 7,14 mol N/ha/j op stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden.

4.2 Gelderse beleidsregels

Gedeputeerde Staten van Gelderland hebben beleidsregels vastgesteld voor intern en extern salderen van stikstof. Hierbij wordt de stikstofdepositie van de aanvraag vergeleken met de stikstofdepositie in de referentiesituatie.

De referentiesituatie wordt bepaald aan de hand van een natuurvergunning of aan de hand van een milieuvergunning die is verleend voor de Europese referentiedatum. Als het gaat om een milieuvergunning dan moet ook worden aangetoond dat de activiteit was toegestaan en sindsdien onafgebroken aanwezig is geweest of nog kan zijn.

Bij een aanvraag mag alleen gebruik worden gemaakt van de in de toestemming opgenomen stikstofemissie in de referentiesituatie voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. De feitelijk gerealiseerde capaciteit betreft de op het moment van indienen van de aanvraag op grond van een toestemming volledig opgerichte installaties en gebouwen, of gerealiseerde infrastructuur en overige voorzieningen die noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de activiteit.

4.3 Toets aan Besluit emissiearme huisvesting

In de beleidsregels is vastgelegd dat de maximale emissiewaarden zoals vastgelegd in het Besluit emissiearme huisvesting (Beh), een plafond vormen bij het berekenen van de stikstofemissie voor de referentiesituatie bij intern salderen. In de referentiesituatie mogen dus geen hogere emissiefactoren zijn toegepast dan de maximale emissiefactoren die op grond van het besluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwhuisdieren per dierplaats per jaar zijn toegestaan.

5 Beoordeling

5.1 Vergunningplicht

Uit de ingediende AERIUS-berekeningen blijkt dat er Natura 2000-gebieden zijn waarop als gevolg van de activiteiten van dit bedrijf depositie van stikstof plaats vindt wat mogelijk significante effecten heeft op de te beschermen waarden.

5.2 Besluit emissiearme huisvesting

De emissiefactoren die in de AERIUS-berekening zijn gehanteerd voor de referentiesituatie voldoen aan de regels in het Besluit emissiearme huisvesting. De huisvestingssystemen die niet aan het Besluit emissiearme huisvesting voldoen zijn gecorrigeerd voor de maximaal toegestane emissiewaarden.

5.3 Effecten stikstof

Onderstaande tabellen geven de referentiesituatie en de aangevraagde situatie weer. Tabel 1 komt overeen met situatie 1, en tabel 2 met situatie 2 in de bijgevoegde AERIUS-verschilberekening.

Tabel 1 referentiesituatie

Bron/Stal	Diersoort	RAV-code/BWL	Aantal dieren	NH ₃ (kg/j)	NO _x (kg/j)
Ligboxen-stal	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	A 1.100	54	702,00	
Jongvee-stal	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	37	162,80	
Varkens-stal	Vleesvarkens	D 3.100	80	128,00	
Bron	Andere stikstofbronnen	Vervoersbewegingen		NH ₃ (kg/j)	NO _x (kg/j)
Tractoren op het erf					5,91
Inkuilen					0,50
Bron 6 t/m 10	Zwaar vrachtverkeer (melkwagen, veetransport, krachtvoer, destructiewagen en overig)	412 per jaar		< 1,00	1,00
Auto's naar het erf	Licht verkeer	4 per etmaal		< 1,00	< 1,00
Totaal				992,83	7,50

Stikstofbronnen anders dan dieren hebben in het verleden nooit expliciet deel uitgemaakt van vergunningen. Voor zover deze onmisbaar zijn voor de vergunde activiteiten beschouwen we deze stikstofbronnen als impliciet vergund. Daarom is opname van de regel "Andere stikstofbronnen" in de tabel van de referentiesituatie toegestaan.

Datum
6 januari 2021

Zaaknummer
2019-002094

Blad
7 van 14

De waarden in de kolom "NH₃" in tabel 1, referentiesituatie, wijken af van de waarden in de referentievergunning. Dat is omdat de emissiefactoren uit de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) in de tussentijd aangepast zijn. Er wordt in AERIUS altijd gerekend met de meest recente emissiefactoren.

Bij intern salderen gaan wij uit van de vergunde aantallen dieren en rekenen wij met de huidige inzichten over ammoniakuitstoot.

Tabel 2 aangevraagde situatie

Bron / Stal	Diersoort	RAV-code/BWL	Aantal dieren	NH₃ (kg/j)	NO_x (kg/j)
Ligboxen-stal	Melk- en kalfkoeien ouder dan 2 jaar	A 1.100	72	936,00	
Jongvee-stal	Vrouwelijk jongvee tot 2 jaar	A 3.100	6	26,40	
Bron	Andere stikstofbronnen	Vervoers-bewegingen	Draai-uren	NH₃ (kg/j)	NO_x (kg/j)
Tractor op het erf	STAGE IV		1.095		14,78
Shovel op het erf	STAGE IV		548		4,93
Inkuilen	STAGE IV 75-130 kW		63		1,36
Bron 6 t/m 10	Zwaar vrachtverkeer (melkwagen, veetransport, krachtvoer, destructiewagen en overig)	296 per jaar		< 1,00	< 1,00
Auto's naar het erf	Licht verkeer	4 per etmaal		< 1,00	< 1,00
Totaal				962,42	21,83

Voor het vaststellen van de referentiesituatie zijn overzichten gegeven van alle verleende milieutoestemmingen in tabel 3.

Datum
6 januari 2021

Zaaknummer
2019-002094

Blad
8 van 14

Tabel 3 milieutoestemmingen

Datum	Zaaknummer	Vergunningsoort	Omschrijving
12 februari 1980		Hinderwet vergunning	Oprichting melkveehouderij
21 februari 2008	o8.000808/VVBO	Melding Besluit "Landbouw" milieubeheer	Wijzigen veebezetting

Op grond van onze beleidsregels intern en extern salderen wordt de vergunde emissie alleen in de referentiesituatie meegenomen voor zover de capaciteit aantoonbaar feitelijk is gerealiseerd. Uit de geraadpleegde bronnen met recente informatie is gebleken dat de gebouwen daadwerkelijk zijn opgericht.

Door middel van salderen met de referentiesituatie komt de depositie uit op 0,00 mol/ha/j of lager. De aangevraagde activiteit leidt niet tot significante effecten op instandhoudingsdoelen voor Natura 2000-gebieden.

5.4 Effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland

Uw aanvraag blijft onder de grenswaarde van 7,14 mol N/ha/jaar op Duitse Natura 2000-gebieden. Verdere toetsing van effecten op Natura 2000-gebieden in Duitsland is daarom niet nodig.

5.5 Overige effecten

Door de afstand tot de Natura 2000-gebieden zijn er naast de effecten van stikstof geen andere effecten op deze gebieden.

6 Zienswijzen

Naar aanleiding van het ontwerpbesluit zijn zienswijzen binnengekomen.

Zienswijzen van de Coöperatie Mobilisation for the Environment U.A. te Nijmegen, gedateerd 5 oktober 2020.

1. Onduidelijke oude referentiesituatie
2. ten onrechte stikstof-emissie geclaimd in de referentie
3. beweidingsemissie dient mee beoordeeld te worden
4. significante effecten zonde toename niet uitgesloten
5. vergunning voor onbepaalde tijd
6. AERIUS-natuurtypenkaart

Datum
6 januari 2021

Zaaknummer
2019-002094

Blad
9 van 14

Argument 1: Onduidelijke oude referentiesituatie

Als referentie wordt verwezen naar een sterk gedateerde Hinderwetvergunning. Deze is echter niet bijgeleverd. Evenmin is duidelijk of naderhand deze vergunning niet is komen te vervallen of is vervangen door een kleinere toestemming. In dat geval kan de natuurvergunning niet zonder passende beoordeling verleend worden. Bovendien is het heel wel mogelijk dat de Hinderwetvergunning al dan niet gedeeltelijk van rechtswege vervallen kan zijn op grond van art. 27 lid 3 van de toenmalige Hinderwet vanwege minimaal 3 jaar onbruik of minder gebruik of artikel 8.18 Wet Milieubeheer vanwege (gedeeltelijk) niet realisatie binnen 3 jaar. U dient dit na te gaan. Zonder dit onderzoek is de referentiesituatie niet te bepalen en is dus ook niet te bepalen of de stikstof depositie toeneemt en of er significante effecten kunnen optreden en een passende beoordeling nodig is. Zonder dit onderzoek dient de vergunning niet verleend te worden.

Reactie: De Hinderwetvergunning zat wel degelijk tussen de stukken. Dit was namelijk een van de bijlagen van de mail met aanvullende gegevens van 30 juni 2020 (document 03287784).

Wij hebben de aanvraag getoetst op de Europese referentiedata en aldus de referentiedatum vastgesteld op 10 juni 1994. Vervolgens zijn wij nagegaan wat de meest recente milieutoestemming vóór die datum is. Dit bleek inderdaad de Hinderwetvergunning van 12 februari 1980 te zijn. Wij hebben bij de Omgevingsdienst Veluwe IJssel en gemeente Brummen navraag gedaan over de mogelijkheid dat de vergunning van rechtswege zou zijn vervallen, of vervangen door een milieutoestemming met een lagere stikstofdepositie. De omgevingsdienst en gemeente hebben geen informatie waaruit kan worden opgemaakt dat dit het geval zou zijn.

Wij hebben op basis van luchtfoto's geconstateerd dat de stal waarvan in de vergunning van 12 februari 1980 sprake is, onafgebroken op het bedrijfsterrein aanwezig is geweest tot wijziging van de toestemming.

Onder deze omstandigheden en het feit dat u geen concrete onderbouwing heeft aangereikt op grond waarvan vervallen rechten in deze procedure aan de orde kunnen zijn, bestaat geen basis voor het oordeel dat de Hinderwetvergunning van 12 februari 1980 van rechtswege is vervallen.

Argument 2: ten onrechte stikstof-emissie geclaimd in de referentie

Er zijn ten onrechte stikstofemissies geclaimd in de referentiesituatie. Deze waren niet expliciet vergund. Er worden bovendien zeer hoge emissies aan de tractorbewegingen in de referentiesituatie gekoppeld, die zeer veel hoger zijn dan hetgeen in de nieuwe situatie wordt aangevraagd, echter op basis van een zelfde aantal draaiuren, dat uit de referentievergunning echter niet blijkt. Niet is gebleken dat de destijds geclaimde tractor nog in gebruik mocht zijn en dat er vanwege gewijzigde regelgeving omtrent deze emissies nog sprake zou zijn van een ongewijzigd project.

Reactie: Het blijkt inderdaad dat er voor de transportbewegingen, net als bij stallen, in de referentiesituatie moet worden uitgegaan van de gerealiseerd capaciteit. Dit houdt in dat wanneer de voertuigen op het erf zijn vervangen door nieuwere modellen met een lagere emissiefactor, deze lagere emissiefactor ook in de referentiesituatie moet worden toegepast. Er zijn nieuwe AERIUS-berekeningen aangeleverd waarin de emissies van de interne transportbewegingen zijn aangepast.

Argument 3: beweidingsemissie dient mee beoordeeld te worden

Er worden in de nieuwe situatie (meer) koeien met beweiding aangevraagd. Beweiding maakt dan onderdeel uit van het project. U dient een integrale beoordeling te maken van het gehele project. Beweiding maakt daar onlosmakelijk deel van uit. Zie ook de uitspraak ECLI:NL:RVS:2019:1604. Vergunningvrijstelling voor dit projectonderdeel is dan ook strijdig met de wet. Beweiding is een onderdeel van het project dat ammoniakemissie veroorzaakt. Dit zal dus als onderdeel van het project mee beoordeeld moeten worden en u kunt de vergunning niet voor dat onderdeel weigeren. Door niet de beweiding mee te vergunnen ontstaat een impliciet geweigerde vergunning. Immers nu beweiding onlosmakelijk deel uitmaakt van het project, is het niet mogelijk niet te beweiden. Het is daarom niet mogelijk de vergunning na te leven. De beweidingsemissie dient in de vergunning meegenomen te worden en beoordeeld dient te worden of het totaal leidt tot een toename ten opzichte van de referentie.

Reactie: Voor de emissies van beweiden (op het land) geldt dat er geen sprake is van een hogere depositie dan waar in de stalemissies van deze vergunning al rekening mee is gehouden (Rapport Bemesten en beweiden in 2020, Tussentijds advies van het Adviescollege Stikstofproblematiek, Aanbevelingen voor korte termijn, 19 december 2019: <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2019/12/19/tussentijds-rapport-van-het-adviescollege-stikstofproblematiek>). De depositie van de beweidingsemissies leidt zodoende in geen enkel geval tot significante effecten voor de instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied. Voorgaande betekent dat het is toegestaan de aangevraagde hoeveelheid vee zonder Wnb vergunning te beweiden. In de gewijzigde aanvraag maakt beweiden geen onderdeel uit van de vergunning.

Argument 4: significante effecten zonde toename niet uitgesloten

Ook als zekergesteld zou worden dat er geen toename van stikstof depositie was ten opzichte van het referentieniveau (quod non) dan is nog altijd niet sprake van een zekerheid dat er geen significante effecten optreden. Hiertoe wijzen cliënten op het volgende:

De conclusie dat significante effecten op voorhand uitgesloten zijn, wanneer een nieuw project binnen het depositieplafond valt van de oude Hinderwet- of milieuvergunning die gold ten tijde van de referentiedata, dan wel de onderliggende natuurvergunning, is niet in overeenstemming met de jurisprudentie van het EU-Hof.

Dat zou de hele vaststelling in punt 49 van het arrest Stadt Papenburg (ECLI:EU:C:2010:10), dat de uitvoering van een dergelijk project na opname van het betrokken gebied op de GCB-lijst onder art. 6 lid 2 Hrl zou blijven vallen, bij voorbaat betekenisloos maken. Immers op basis van die bepaling moeten significante gevolgen worden voorkomen, maar die zouden er dan per definitie niet zijn. Evenzo zou de opmerking van het Hof in punt 85 van het PAS-arrest, dat de uitvoering van een project dat nationaal was goedgekeurd vóór de referentiedatum toch onder art. 6 lid 2 Hrl valt en slechts in overeenstemming met deze bepaling is, wanneer er geen risico op significante effecten is, betekenisloos zijn. Hetzelfde geldt voor tal van andere arresten, zoals Grüne Liga, punt 41, ECLI:EU:C:2011:768, punt 126 en ECLI:EU:C:2016:8, punt 56 - dit is inmiddels vaste jurisprudentie. Vóór de referentiedatum milieuvergunde projecten dragen bij aan de stikstof overbelasting en kunnen uiteraard significante gevolgen hebben. Significante effecten op natuurgebieden kunnen immers veroorzaakt worden door alle betrokken projecten ook al dateren zij van vóór de datum waarop de Hrl in nationaal recht is omgezet (zie ook ECLI:EU:C:2017:301, punt 61).

Die conclusie is evenmin in lijn met de conclusie van de AG in ECLI:EU:C:2018:622, punt 60, dat art. 6 lid 2 en 3 Hrl niet slechts een gelijkblijven of beperkt dalen van de stikstof depositie vereisen, maar veeleer dat het niveau van de belasting zo ver wordt verminderd dat op lange termijn een gunstige staat van instandhouding kan worden bereikt.

En het is in strijd met ecologische inzichten, dat hoe hoger, hoe langer de overbelasting met stikstof voortduurt, des te groter de negatieve gevolgen voor de stikstofgevoelige habitats zijn. Zie ook no. 9.1 van uitspraak ECLI:NL:RBOBR:2019:4830 en no. 14.5 van ECLI:NL:RVS:2019:1603.

Gelijkblijvende overmaat aan stikstof depositie leidt dus niet tot gelijkblijvende natuurschade, maar tot een toename van de natuurschade.

Ook in dat geval dient de natuurvergunning dus niet zonder passende beoordeling verleend te worden.

Reactie: In deze vergunningaanvraag staan enkel ter beoordeling de mogelijke significant negatieve gevolgen van de aangevraagde activiteit. Een onderscheid moet worden gemaakt met het treffen van instandhoudingsmaatregelen en/of passende maatregelen met als doel het (generiek) reduceren van negatieve effecten zodat de instandhoudingsdoelen kunnen worden verwezenlijkt. Zie hiervoor de uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 30 september 2020, zaaknummer 201606653, overweging 4.1. Anders dan indiener van de zienswijze lijkt te veronderstellen staan deze in deze vergunningprocedure niet ter discussie. Nu de aangevraagde activiteit vanwege de getroffen maatregelen geen significante effecten veroorzaakt, bestaat geen grond voor weigering van de vergunningaanvraag nu immers enkel negatieve effecten op de natuurgebieden sinds 1 januari 2020 niet meer op grond van de Wet natuurbescherming vergunningplichtig zijn. Dergelijke effecten kunnen voor zover daarvoor aanleiding bestaat op grond van artikel 2.4 Wet natuurbescherming worden gereguleerd.

Argument 5: vergunning voor onbepaalde tijd

Gegeven de onzekere periode waarin de ongunstige staat van instandhouding zal blijven voortduren in combinatie met de onzekerheid over de werkelijk optredende stikstof emissies vanwege de beoogde bedrijfsvoering bent u ten onrechte voornemens een vergunning voor onbepaalde tijd te verlenen. Een ecologische schadebeoordeling heeft een maximale houdbaarheid van 10 jaar. Voor ecologischwetenschappelijke beoordelingen geldt als richtwaarde een periode van maximaal 10 jaar. Langer dan 10 jaar vooruitkijken kan in de ecologie niet wetenschappelijk worden onderbouwd. Uit deze vaststellingen volgt dat een vergunning verlenen voor onbepaalde tijd niet verenigbaar is met de plichten die voortvloeien uit de artikel 6 van de Habitatrichtlijn. Er is immers geen zekerheid dat de te vergunnen activiteiten in een later stadium een nadelige invloed kunnen hebben op de ecologische situatie van de betrokken gebieden, waarvan de staat van instandhouding veelal ongunstig is. Zie ook ECLI:EU:C:2018:882, punt 103. De vergunningen kunnen niet worden verleend voor onbepaalde tijd.

Reactie: Gebruikelijk is dat een vergunning voor onbepaalde tijd wordt verleend nu dit ook door initiatiefnemer wordt gevraagd. Dit was ook al zo in de referentiesituatie. Er is geen enkele wettelijke grond die maakt dat wij een vergunning niet voor onbepaalde tijd zouden mogen verlenen.

Argument 6: AERIUS-natuurtypenkaart

De aeries-natuurtypekaart is niet representatief. Natuurtypen en leefgebieden ontbreken op de kaart. Niet is rekening gehouden met alle stikstof gevoelige natuurtypen. Onder meer is onvoldoende rekening gehouden met de leefgebieden van soorten die niet ook zijn aangemerkt als habitatgebied.

Reactie: Alle stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden zijn op de kaarten in Aeries weergegeven. Dit geldt ook voor de leefgebieden van soorten die buiten habitattypen voorkomen.

7 Conclusie

Op grond van het vorenstaande en de passende beoordeling hebben wij de zekerheid verkregen dat het project geen significant negatieve effecten heeft op de instandhoudingsdoelstellingen van de betrokken Natura 2000-gebieden. De aanvraag past binnen de beleidsregels intern en extern salderen. Wij verlenen de vergunning voor de Tondensestraat 4 te Tonden.

De aan de orde zijnde negatieve effecten van dit project zijn niet van dien aard dat deze op grond van artikel 2.4 Wet natuurbescherming nader moeten worden gereguleerd.

8 Juridische grondslagen

Dit besluit is genomen op grond van:

- Wet natuurbescherming, artikel 1.3, lid 5
- Wet natuurbescherming artikel 2.4
- Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 2
- Wet natuurbescherming, artikel 2.7, lid 3
- Wet natuurbescherming artikel 5.3 lid 1
- Besluit natuurbescherming, artikel 2.7, lid 1 sub b
- Beleidsregels intern en extern salderen
- Beleidsregels procedure besluitvorming Wet natuurbescherming Gelderland

Datum

6 januari 2021

Zaaknummer

2019-002094

Blad

14 van 14

Bijlage 2**AERIUS-berekeningen**

- Verschilberekening (kenmerk RszMZfoU5hfy, datum 28 december 2020)
- Beoogde situatie (kenmerk S1DdaBGzt4aE, datum 28 december 2020)